

ÎNCHEIERE

12 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul Lidiei Condorachi, avocatul Alexandru Arnaut,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Condorachi împotriva Primăriei s. Taraclia de Salcie cu privire la încasarea plăților salariale, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 24 ianuarie 2017

c o n s t a t ă:

La data de 05 octombrie 2017 Lidia Condorachi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei s. Taraclia de Salcie cu privire la încasarea plăților salariale.

În motivarea acțiunii a menționat că, în baza dispoziției Primăriei s. Taraclia de Salcie nr. 4-1 din 09 martie 2010 a fost angajată în funcția de specialist în problema perceperii fiscale, pe o perioadă determinată de la 22 februarie 2010 până la 28 iunie 2010 (inclusiv), pe perioada aflării în concediu de maternitate al deținătorului acestei funcții, cu salariul de funcție de 673, 50 de lei, fiind încheiat în acest sens contract individual de muncă pe durată determinată.

Relevă că, prin dispoziția Primăriei s. Taraclia de Salcie nr. 22-1 din 20 august 2012, i-a fost stabilit corespunzător funcției publice de specialist în problema perceperii fiscale, cu treapta de salarizare II, salariul de funcție de 2310 lei.

Specifică faptul că, după expirarea termenului contractului individual de muncă pe durată determinată (22 februarie 2010 – 28 iunie 2010), nici una dintre părți nu a cerut încetarea lui, iar raporturile de muncă au continuat de fapt, și prin prisma art. 83 alin.(4) din Codul muncii, contractul se consideră prelungit pe durată nedeterminată.

Invocă faptul că, din momentul angajării în funcția de specialist în problemele perceperii fiscale din 22 februarie 2010, exercitând funcție publică, urma să i se achite la salariul de funcție un spor lunar în mărime de 404 lei.

Din considerentele expuse, pretinde de la Primăria s. Taraclia de Salcie diferența de salariu neachitat în mărime de 404 lei timp de 22 de luni, în total 10101, 61 de lei.

Solicită admiterea cererii, încasarea din contul Primăriei s. Taraclia de Salcie în beneficiul său salariul în mărime de 10101, 61 de lei; compensarea prejudiciului moral

cauzat în mărime de 3 salarii lunare; și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 16 martie 2016 s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Condorachi împotriva Primăriei s.Taraclia de Salcie cu privire la încasarea plăților salariale, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată (f.d. 44-45).

În susținerea poziției sale, prima instanță a reținut că, Lidia Condorachi nu putea beneficia de sporul la salariu pentru vechimea în muncă, deoarece la momentul încheierii contractului individual de muncă pe durată determinată nu avea vechime în muncă, cel puțin egală cu vechimea în muncă a predecesorului funcției deținute de aceasta.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 24 ianuarie 2017 s-a admis apelul declarat de Lidia Condorachi, s-a casat integral hotărârea Judecătoriei Cahul din 16 martie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea reclamantei Lidia Condorachi împotriva Primăriei comunei Taraclia de Salcie cu privire la încasarea plăților salariale, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 82-85).

În susținerea poziției sale, instanța de apel a reținut că, instanța de fond nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele de fapt importante pentru soluționarea pricinii, iar circumstanțele considerate de prima instanță ca fiind constatate nu-și au reflectare în probele administrate.

Pe fondul cauzei, instanța inferioară a remarcat că, din momentul angajării Lidiei Condorachi la 22 februarie 2010 și până la 01 ianuarie 2012 îi putea fi stabilit salariul de funcție de la 637, 50 de lei până la 935 de lei, deoarece dânsa nu avea studii superioare, iar potrivit art. 9 alin. (4) din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar (în redacția actuală perioadei 22 februarie 2010 – 01 ianuarie 2012), grilele de salarii specificate în anexele nr. 4-6 sunt stabilite pentru personalul cu studii superioare. Pentru persoanele care nu au nivelul de pregătire necesar, grilele salariilor funcției se aplică cu coeficientul 0,85.

A mai reținut instanța de apel că, în conformitate cu prevederile art.10 alin.(1), (4) și (5) din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, primarul satului Taraclia de Salcie nu a avut dreptul de a-i stabili Lidiei Condorachi, la momentul angajării, un salariu de funcție mai mare decât 637, 50 de lei.

Astfel, având în vedere că, Lidia Condorachi nu a deținut anterior funcție publică, aceasta nu putea beneficia de sporul lunar pentru vechimea în muncă conform art. 13 din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, or, acest spor începe a fi calculat doar după 2 ani vechime în muncă.

Aderent, instanța inferioară a notat că, Lidia Condorachi nu poate invoca faptul că, urma să primească același salariu precum și precedentul salariat, or obligațiile de plată ale angajatorului rezultă din reglementări normative și nu din precedente de salarizare. La fel, nu poate fi reținut argumentul apelantei, precum că, începând cu 01 ianuarie 2012 i-a fost calculat salariul pentru aceeași funcție în mărime de 1599, 39 de lei, deoarece această majorare este condiționată de modificări operate în Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, și nu de schimbarea situației de fapt.

La data de 16 martie 2017 reprezentantul Lidiei Condorachi, avocatul Alexandru Arnaut, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 24 ianuarie 2017 solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Cahul, cu

trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele faptice ale cauzei și a invocat că, instanțele de fond au aplicat eronat prevederile Legii cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, deoarece normele acesteia nu reglementează raporturile juridice de interimat a funcției publice, iar în lipsa asemenea reglementări, legea este aplicabilă în limitele raporturilor juridice prevăzute expres, nefiind aplicabile prin extindere altor raporturi juridice, în caz contrar fiind pus în pericol principiul legalității.

Totodată, reprezentantul recurentei constată o contradictorialitate în decizia instanței de apel, deoarece prin cererea de apel Lidia Condorachi a solicitat casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei hotărâri de admitere a acțiunii, iar prin actul de dispoziție recurat instanța de apel a casat hotărârea primei instanțe și a admis cererea de apel și a respins acțiunea. În asemenea circumstanțe, consideră că, instanța de apel a încălcat prevederile art. 373 alin. (1) din Codul de procedură civilă,

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul consideră recursul ca fiind declarat în termen, deoarece decizia instanței de apel datează cu 24 ianuarie 2017 (f.d. 82), iar cererea de recurs a fost depusă la oficiul poștal la data de 16 martie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe plic (f.d. 91).

Nu pot fi acceptate alegațiile reprezentantului recurentei precum că, instanțele de fond au aplicat eronat prevederile Legii cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, deoarece normele acesteia nu reglementează raporturile juridice de interimat al funcției publice, iar în lipsa asemenea reglementări, legea este aplicabilă în limitele raporturilor juridice prevăzute expres, nefiind aplicabile prin extindere altor raporturi juridice, în caz contrar fiind pus în pericol principiul legalității. Or, funcția în care a fost angajată recurenta este prevăzută la poziția C66 din anexa Legii pentru aprobarea clasificatorului unic al funcțiilor publice, funcția de specialist.

Potrivit art. 9 alin. (1) din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, salariile personalului instanțelor judecătorești, procuraturii, autorităților administrației publice centrale și locale, cu statut de funcționar public, cuprind:

- a) salariul de bază care se stabilește în raport coresponsabilitatea și complexitatea atribuțiilor, precum și cu nivelul de pregătire necesar funcției ocupate;
- b) sporurile la salariul de bază: pentru grad de calificare; pentru vechime în muncă; pentru înaltă competență profesională, intensitate a muncii, precum și pentru îndeplinirea unor sarcini de importanță majoră; pentru păstrarea confidențialității; pentru utilizarea, în exercițiul funcțiunii, a unor limbi străine;
- c) premiul pentru rezultatele activității curente.

Totodată, alineatul (2) al aceluiași articol statuează că, grilele de salarii pentru funcțiile de bază din autoritățile indicate la alin. (1) sânt specificate în anexele nr.4-6.

Astfel, din momentul angajării la 22 februarie 2010 și până la 01 ianuarie 2012 Lidiei Condorachi îi putea fi stabilit salariul de funcție de la 637, 50 de lei până la 935 de lei, deoarece din materialele cauzei rezultă că aceasta nu avea studii superioare, iar potrivit art. 9 alin. (4) din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar (în redacția perioadei 22 februarie 2010 – 01ianuarie 2012), grilele de salarii specificate în anexele nr.4-6 sunt stabilite pentru personalul cu studii superioare, pentru persoanele care nu au nivelul de pregătire necesar, grilele salariilor funcției se aplică cu coeficientul 0,85.

Aderent, completul reține că, prin prisma art. 10 alin. (1), (4) și (5) din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar (în redacția perioadei 22 februarie 2010 – 01ianuarie 2012), la momentul angajării recurenta nu putea beneficia de

sporul lunar pentru vechimea în muncă, deoarece anterior nu a deținut funcție publică.

Distinct celor menționate, instanța de recurs critică alegațiile reprezentantului recurenteii precum că, ultima urma să primească același salariu ca și precedentul salariat, or, obligațiile de plată ale angajatorului rezultă din actele normative ce reglementează raportul de muncă și nu din precedente de salarizare.

La fel, nu pot fi acceptate nici argumentele reprezentantului recurenteii precum că, decizia recurată este în contradictorialitate cu pretențiile Lidiei Condorachi, deoarece prin cererea de apel ultima a solicitat casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, iar instanța de apel a admis apelul și a pronunțat o nouă hotărâre de respingere a acțiunii. Or, potrivit art.373 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei.

Legiuitorul a acordat efect devolutiv apelului, care are ca efect specific transmiterea dreptului de a judeca pricina, în principiu integral, sub toate aspectele de fapt și de drept, de la instanța inferioară la instanța de grad superior. În consecință, caracterul devolutiv al apelului presupune posibilitatea părților de a supune judecării în apel litigiul dintre ele, în ansamblul său, cu toate problemele de fapt și de drept ce au fost ridicate în primă instanță.

Astfel, efectul devolutiv al apelului presupune două limite raționale: *tantum devolutum quantum appellatum*, adică instanța de apel rejudecă în fapt și în drept, ceea ce apelantul a înțeles să atace din hotărârea primei instanțe, fiind o consecință a principiului disponibilității care guvernează procesul civil și *tantum devolutum quantum iudicatum*, unde instanța de apel, efectuează o nouă examinare în fond, dar și realizează controlul judiciar complet, în fapt și în drept, asupra ceea ce a hotărât prima instanță.

Prin urmare, în temeiul art. 386 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța inferioară avea obligația de a casa hotărârea primei instanțe în cazul în care a constatat circumstanțe importante pentru soluționarea pricinii care nu au fost constatate și elucidate pe deplin în prima instanță; circumstanțe importante pentru soluționarea pricinii, pe care prima instanța le-a considerat constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

În altă ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, în esența lor, sânt similare argumentelor invocate în cererea de apel și au fost deja supuse examinării și aprecierii juste de către instanța de apel prin prisma art. 130 și 139 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art. 118 din aceeași lege, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs, iar actele normative vizate au fost interpretate și aplicate elocvent de instanța de apel prin prisma circumstanțelor importante ale pricinii.

Aderent, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, **reprezentantul recurenteii** nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond.

În acest sens, instanța de recurs reamintește prin prisma jurisprudenței CtEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a

unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (*cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, iar circumstanțele de fapt invocate de reprezentantul recurentei în cererea de recurs nu constituie obiect al recursului, or recursul devolvează exclusiv circumstanțe de drept a pricinii.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța inferioară a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul recurentei Lidia Condorachi, avocatul Alexandru Arnaut, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul Lidiei Condorachi, avocatul Alexandru Arnaut, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță